

Cunoaștere și intervenție în comunitățile marginalizate. Studiu de caz în cartierul Bărăbanț, Alba Iulia¹

Knowledge and Intervention in Marginalized Communities in Alba Iulia. Case Study - Bărăbanț District

Ovidiu-Valentin BOC

„1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia, Romania,
e-mail: ovidiuboc26@gmail.com

Abstract: This research aims to analyze the needs of people in marginalized communities in the Bărăbanț neighborhood. This study brings to light the main aspects to be investigated, the identification of social issues regarding the communities in the Bărăbanț area. Going through this stage involved describing the current status of the situation, but also comparing it with other case studies on marginalized communities. The strong idea is to try to define the concept of the social problem because, from it, all the actions of sociologists start in order to compose and implement public policies in order to eradicate or reduce its effects. The ultimate goal of public policy is to mitigate the effects of problems that arise in the medium to long term. For the analysis and evaluation of projects we must take into account a number of factors, such as: the size of the problem, the implementation cost analysis, the ability to provide an answer to the needs identified in the community.

Keywords: community; neighborhood; knowledge; intervention; public policy.

Introducere

Tema proiectului este *Cunoaștere și intervenție în comunitățile marginalizate. Studiu de caz în cartierul Bărăbanț - Alba Iulia*. Cercetarea își propune să identifice pe teren nevoile reale ale persoanelor din comunitățile marginalizate din cartierul Bărăbanț și impactul pe care l-au avut măsurile și intervențiile derulate în proiectul Alba Iulia 360 în pentru a putea răspunde în mod concret și punctual la aceste nevoi și pentru a vedea care au fost rezultatele și efectele ca urmare a implementării proiectului.

¹ Acest studiu a fost realizat în cadrul bursei pentru performanța științifică studențească, acordată prin centrul de cercetare științifică, domeniul Sociologie, în cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.

Motivația alegerii temei de cercetare este dată de mai mulți factori. În primul rând, contactul direct în decursul ultimilor 7 ani cu câteva din aceste comunități și cu membrii acestor comunități, fie persoane de etnie romă, fie persoane de etnie română. Multe din aceste comunități, fiind mixte au o preponderență romă, fiind caracterizate prin trăsături sociale definitorii: marginalizare, uneori zone de segregare teritorială etnică (romii aflându-se la periferia comunității sau pe anumite străzi), sărăcie, lipsa unor utilități, șomaj, absentism / abandon școlar, persoane aflate în deprivare socială puternică, persoane cu dizabilități, multe persoane asistate social, lipsa unei pregătiri profesionale.

În al doilea rând, contactul cu programele bazate pe fonduri europene de implementare a măsurilor politicilor sociale, familiarizarea în decursul acestor 7 ani cu scrierea și implementarea acestor programe, cu principalele activități desfășurate în acestea, cu recrutarea persoanelor din aceste zone defavorizate, contactul în permanență cu acestea, observarea evoluției atât a proiectelor din cadrul programelor cu capital uman, cât și a efectelor și schimbărilor dorite și chiar și produse în comunități, toate acestea constituie un alt imbold spre cercetarea de față.

În al treilea rând, rolul și accentul care se pune în ultimii ani pe politicile sociale și pe instrumentele de implementare ale acestora (primele instrumente de implementare pe bani europeni fiind proiectele din programele finanțate prin Fondul Social European sau prin Fondul European de Dezvoltare Regională) ne determină, cumulat cu primii factori determinanți, să deslușim efectul, impactul intervențiilor din aceste comunități datorate politicilor sociale dar și proiectelor pe fonduri nerambursabile și modul în care politicile sociale au fost formulate și implementate, în ce grad intervențiile realizate au avut rezultatele scontate, dacă au fost respectați indicatorii, unde au fost probleme și cum s-au răsfrânt asupra comunităților vizate.

1. Obiectivele cercetării

Obiectivul general al cercetării este cunoașterea și înțelegerea aspectelor și problemelor noi cu care se confruntă locuitorii din comunitățile din zona Bărăbaș și analizarea intervențiilor și măsurilor de politică socială implementate în aceste comunități.

Obiective specifice:

O₁: conturarea elementelor de marginalizare care definesc aceste comunități din cartierul Bărăbaș conform literaturii de specialitate și documentelor europene;

O₂: identificarea nivelului de trai al locuitorilor din aceste comunități;

O₃: identificarea și analizarea politicilor sociale și a măsurilor de politică socială și intervențiilor care au avut succes și au fost implementate corect în

aceste comunități marginalizate din oraș de către administrația locală Alba Iulia prin proiectul pe fonduri europene din Programul Operațional Capital Uman, axa 4.1.;

O₄: identificarea principalelor schimbări care au survenit în viața oamenilor din aceste comunități ca urmare a implementării proiectului „Alba Iulia 360”² pe fonduri europene din Programul Operațional Capital Uman axa 4.1.;

O₅: identificarea gradului de satisfacție sau insatisfacție al beneficiarilor din comunitățile proiectului Alba Iulia 360 cu privire la politicile sociale, măsurile acestora și la intervențiile în aceste comunități.

Originalitatea temei de cercetare reiese în primul rând din faptul că la nivelul Municipiului Alba Iulia nu am regăsit cercetări sau studii care să reflecte analiza intervențiilor autorităților locale în comunitățile marginalizate din cartierul Bărăbanț, nici studii care să decrieze impactul politicilor sociale, implementate în Mun. Alba Iulia, în primul rând, prin proiecte cu finanțare europeană, asupra acestor comunități și a vieții și bunăstării sociale a membrilor acestora.

Cercetarea a debutat cu delimitarea principalelor aspecte de investigat, identificarea problematicii sociale cu privire la comunitățile din zona Bărăbanț și delimitarea acestor comunități. Pentru a parcurge această etapă a fost necesară descrierea stadiului actual al contribuțiilor în domeniul temei, cu privire la intervențiile în comunitatea marginalizată din Bărăbanț și, pentru o mai bună cercetare, compararea cu alte studii de caz referitoare la alte comunități marginalizate. În această etapă s-a plecat de la general spre particular și anume a fost importantă și stabilirea principalelor concepte care definesc comunitățile marginalizate și politicile și măsurile luate pentru diminuarea unor probleme și aspecte negative din aceste comunități. Plecând de la general spre particular, am conturat cadrul teoretic și principalele concepte. Am cercetat câteva lucrări de referință care prezintă o serie de considerații teoretice despre marginalizare și formele ei, dintre marginalizare și participare, marginalizare și rromi.

² Proiectul Alba Iulia 360 a început în luna decembrie 2017 și s-a finalizat în luna decembrie 2020 și a oferit măsuri integrate: calificare, mediere pe piața muncii, sprijin pentru antreprenariat, servicii medicale, îmbunătățirea locuirii, servicii de consiliere profesională și consiliere pentru dezvoltarea personală, școală după școală pentru copii, pentru un grup de 662 de persoane din 5 comunități marginalizate din Alba Iulia, între care și cele din zona Bărăbanț. Am activat în mod direct pe acest proiect, fiind expert local responsabil cu recrutarea și menținerea legăturii cu grupul țintă (pers. defavorizate din comunitățile marginalizate).

2. Definirea principalelor concepte și termeni cheie

În abordarea subiectului este necesar să se porceadă de la prezentarea câtorva concepte, precum: problemă socială, politică publică, politică socială, comunitate marginalizată, bunăstarea individuală. Înțelegerea acestor termeni cheie este importantă pentru creionarea principalelor direcții și limite ale cercetării noastre.

Conceptul de „*problemă socială*” reprezintă o bornă în cercetarea sociologică de la care pleacă toate acțiunile sociologilor și care generează alcătuirea și implementarea de politici publice pentru a încerca eradicarea ei sau diminuarea efectelor acesteia. Deși problemele sociale sunt extrem de variate, totuși există un consens al sociologilor asupra principalelor elemente definitorii ale acesteia. Potrivit acestora, între care și Jamrozik și Nocella, problema socială este „orice situație indezirabilă cu care se confruntă membrii unei comunități și care reprezintă o condiție generală, care afectează cea mai mare parte din populație și necesită o intervenție comună, în contrast cu problemele personale, care sunt specifice unui individ anume (ca de ex. propria lui obezitate). Există o serie de teorii sociologice legate de construcția și gestionarea problemelor sociale. Acestea variază de la teoria conflictelor, teoria critică (cu rădăcini în opera lui Marx) și abordările care decurg din lucrarea lui Becker și Foucault asupra problemelor sociale ca devianță. *Jamrozik și Nocella* menționează trei caracteristici de bază care definesc o problemă ca fiind socială. Mai întâi trebuie să aibă originea în societate, apoi trebuie să constituie o amenințare pentru societate sau măcar să fie percepută în acest sens și a treia condiție trebuie să poată fi ameliorată sau înlăturată (*Jamrozik și Nocella, 1998, pp. 1-2*). Lucrarea menționată anterior se referă în mare parte la descrierea naturii și construcției problemelor sociale.

Revenind la tema cercetării noastre putem afirma, urmând cele 3 trăsături, prin care identificăm o problemă ca fiind socială, câteva dintre problemele cu care se confruntă comunitățile marginalizate din Alba Iulia, ca de altfel și alte comunități din țară: șomajul, sărăcia, locuirea precară, analfabetismul și absenteismul școlar, lipsa mediului antreprenorial etc.

Un alt concept important asupra căruia trebuie să medităm și care reprezintă parte din chintesența de la care pleacă cercetarea de față este cel de „*politică socială*”. O politică socială ar putea fi definită „ca intervenția statului în redistribuirea resurselor printre cetățenii săi pentru a atinge obiectivul bunăstării”. Sistemul bunăstării este definit de specialiști ca fiind gama de instituții care împreună conduc la bunăstarea cetățenilor. (*Baldock, Vickerstaff, Milton, 2012, p. 2*). Mai mulți specialiști au încercat să definească conceptul de „*politică publică*”. Clark E. Cochran et al. definea PP astfel: „Termenul de politică publică se referă întotdeauna la acțiunile guvernului și ale instituțiilor care determină aceste acțiuni” (*Cochran et al.,*

2010, p. 5). O altă definiție este oferită de Thomas R. Dye, în lucrarea „Understanding Public Policy”, în opinia căruia PP este ceea ce alege să facă sau să nu facă guvernul sau forma de conducere” (Thomas Dye, 2013, p. 4). „Politica publică” reprezintă procedurile, măsurile luate fie la nivel central, fie la nivel local prin care se realizează scopurile, prioritățile stabilite la nivelul politic, altfel spus programul politic pe care fiecare guvern sau administrație publică, de exemplu, și-l asumă pentru a dezvolta toate sectoarele esențiale ale vieții sociale (Buțiu, 2020, pp. 2-3). Profesorul de științe politice, Adrian Miroiu, precizează următoarele: „O politică publică este o rețea de decizii legate între ele privind alegerea obiectivelor, a mijloacelor și resurselor alocate pentru atingerea lor în situații specifice”. (Miroiu, 2001, p. 9).

O altă încercare de definiție ar putea fi următoarea, oferită de Guy Peters: „Politica publică este suma activităților guvernului, indiferent dacă acționează direct sau prin agenți, atâta timp cât aceasta are o influență asupra vieții cetățenilor (Guy Peters, 2010, p. 17).

Politica publică este și acel „curs al acțiunii urmat de un actor sau mai mulți actori politici, cu un scop, în încercarea de a rezolva o problemă” (James Anderson, 1983, *apud* Buțiu, 2020, p. 3).

Birkland definește politica publică ca fiind „o declarație a autorității guvernamentale – indiferent de nivel și de formă – despre ceea ce intenționează să facă pentru rezolvarea unei probleme publice” (Birkland, 2020, p. 5).

Stadiul actual al cercetărilor cu privire la cunoașterea problemelor, nevoilor, relațiilor interetnice (unde este cazul) precum și a principalelor soluții de intervenție și a măsurilor de politică socială implementate referitoare strict la comunitățile marginalizate din zona Bărăbanț (cartier al municipiului Alba Iulia) este unul incipient, foarte sărac în informații publice. Putem afirma că singurul demers de cercetare în aceste comunități marginalizate din Bărăbanț a fost *Analiza comunităților marginalizate române din Alba Iulia - 2016*, document important, care nu a fost publicat, dar la realizarea căruia am participat în echipa de cercetare în teren. Această analiză prezintă de fapt doar câteva aspecte care au fost cercetate în vara anului 2015, care au stat ulterior la baza intervențiilor pentru comunitățile marginalizate din oraș (între care și cele din Bărăbanț). Cercetarea din 2015 s-a realizat pentru proiectul pe care Primăria Municipiului Alba Iulia l-a depus în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 (Axa prioritară 4: Incluziunea socială și combaterea sărăciei) și a fost o cercetare incipientă, din 2015, care a încercat să atingă dimensiunile indicate în *Ghidul solicitantului* POCU pentru validarea și declararea comunităților marginalizate. Acest aspect este foarte important de subliniat și anume că a

fost o cercetare care s-a axat doar pe trei direcții importante: capital uman, ocuparea forței de muncă și locuire, fiind limitată la acestea datorită prevederilor pentru proiectul pe fonduri europene pentru care a fost realizată. Multe alte aspecte, precum, de exemplu, gradul de satisfacție al membrilor acestor comunități marginalizate din zona Bărăbaș în legătură cu calitatea vieții lor, asupra problemelor cu care se confruntă, gradul de toleranță și problemele dintre etnii nu au fost investigate, deoarece nu au constituit criterii solicitate prin ghidul solicitantului. Mai trebuie menționat faptul că analiza amintită nu a constituit o cercetare sociologică în adevăratul sens al conceptului, ci a fost limitată de cerințele impuse de scrierea unui proiect pe fonduri nerambursabile.

Prima, dintre cele 2 comunități marginalizate din cartierul Bărăbaș, se numește Ciocârliei – Pompieri. Numele comunității este dat de strada principală care o străbate, precum și de blocul de garsoniere de lângă remiza de pompieri. Bărăbaș este un cartier din orașul Alba Iulia, înființat de coloniștii sași care s-au stabilit în Transilvania încă din Evul Mediu. În anul 2000, vechiul sat Bărăbaș a fost integrat din punct de vedere administrativ-teritorial Municipiului Alba Iulia, până la periferia căruia se extinsese. Blocul de garsoniere de pe strada Alexandru Ioan Cuza a fost construit în anii 1970, iar strada Ciocârliei este și ea relativ recentă.

Din documentul inedit, *Analiza comunităților marginalizate române din Alba Iulia – 2016* (p. 18-20), comunitatea cuprinde un număr de 89 de gospodării din care au fost investigate 54. În gospodăriile investigate sunt grupate familii numeroase, cu mulți copii. Persoanele de etnie romă din comunitate nu au un loc de muncă formal. Majoritatea trăiesc din colectarea cărămizilor și a fierului vechi, din diferite munci pe care le prestează cu ziua și fără contract de muncă, precum și din cerșetorie – îndeletnicire în care îi implică și pe copii. Blocul de pe strada Alexandru Ioan Cuza cuprinde două scări (G3 și G4) cu câte patru etaje. Atât exteriorul, cât și interiorul blocului se află într-o stare vizibilă și avansată de degradare (tencuieli căzute, infiltrații, murdărie în scară, rețea electrică în stare avansată de degradare, cablaje nefolosite. În ceea ce privește strada Ciocârliei, zona nu este uniformă.

Există o zonă segregată, locuită în totalitate de persoane de etnie romă, iar pe restul străzii, zece din cele treizeci de case aparțin romilor. Aceasta se întâlnește, la intrarea din stradă, ca o curte unde ar trebui să se afle o singură casă. Curtea este însă lungă și în ea se află locuințele improvizate a șapte familii de romi, totalizând douăzeci și cinci de persoane. Curtea nu este pavată, fiind plină cu noroi și bălți și fiind inundată de fiecare dată când plouă. Gardurile sunt rupte, pline de haine, păături și covoare întinse la uscat, iar în spatele curții se află o latrină comună, improvizată din lemn. Casele de la intrarea din curte sunt

construite din cărămidă, netencuite, însă pe măsură ce avansăm spre fundul curții, locuințele sunt fie din lemn vechi, mucegăit sau afumat, fie din fier ruginit, acoperite cu plastic sau cu folie impermeabilă.

3. Metodologia cercetării

Prezentarea metodologiei de cercetare: metode, tehnici, instrumente de culegere a datelor și analiză. Tipul de cercetare. Designul cercetării. Argumentarea strategiei de cercetare

Când vorbim despre o cercetare socială, sociologul Mircea Agabrian, în cartea sa intitulată „Cercetarea calitativă a socialului”, arată cele trei faze ale acesteia: planificarea (designul), execuția și raportul. În unele tipuri de cercetare, aceste faze sunt distincte și secvențiale, în altele se pot amesteca. De asemenea există și autori care amintesc de mai multe etape ale unei cercetări.

Revenind la lucrarea sociologului Agabrian, reținem și o definiție scurtă dar expresivă dată designului cercetării, pe care îl vede ca pe un „lanț logic ce leagă datele care vor fi colectate și concluziile care vor fi trase în raport cu întrebările inițiale ale cercetării”. Designul cercetării este un plan de acțiune pentru a ajunge de aici până acolo” (Agabrian, 2004, p. 37).

„Metoda de cercetare are rolul atât de a organiza procesul de cercetare, de a-l conduce, dar și de a ne asigura că putem să ajungem la un rezultat urmând-o. Trebuie să distingem cu ajutorul metodelor științifice și urmând o metodologie prestabilită între ceea ce este adevărat și ceea ce este fals, între cauzele și efectele fenomenelor sociale și ale manifestărilor și tiparelor comportamentale ale membrilor din comunitatea analizată. Astfel, cercetarea de teren, prin culegerea de date despre comportamente și atitudini din mediul de viață al oamenilor, constituie principala modalitate de validare a adevărului”.

Metodologia vizată pentru cercetarea noastră se va baza pe cercetarea cantitativă când se culeg informații de la mulți subiecți pe baza unui instrument standardizat, chestionarul, cu întrebări/coduri simple cu variante de răspuns din care subiectul poate alege, fără ambiguități și expresii interpretabile, instrumentul de bază în cazul cercetării de față fiind chestionarul. Acest tip de cercetare presupune și formularea unor ipoteze de cercetat care vor fi verificate prin instrumentarul folosit legat de această metodă (Marina, 2018, pp. 28-29).

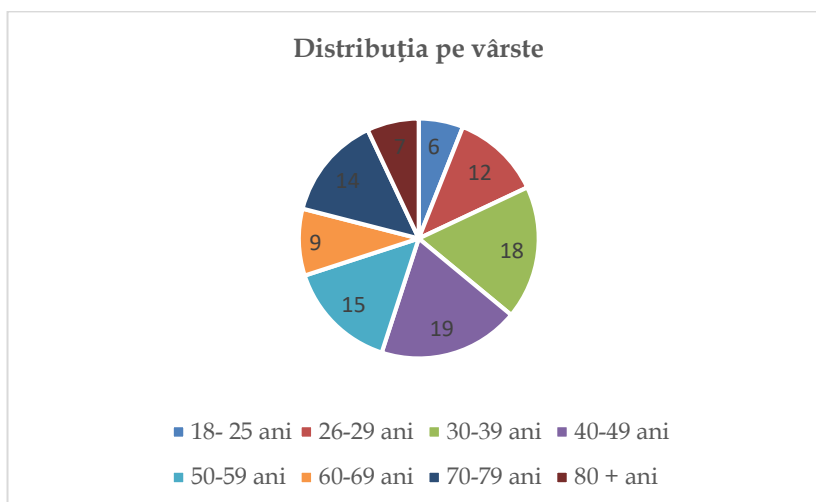
Cercetarea care a stat la baza realizării analizei este o cercetare de tip cantitativ – prin aplicarea de chestionare. De asemenea, pentru realizarea analizei comunităților marginalizate s-au folosit și metodele: observația directă, documentarea și analiza a diferite informații/date

existente în domeniul incluziunii sociale și a combaterii sărăciei în general și în particular la nivelul municipiului Alba Iulia.

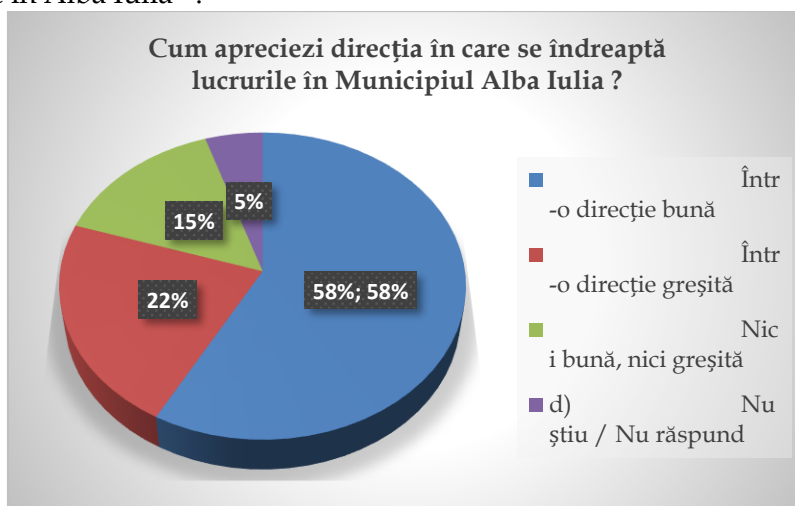
Problematika socială și problemele care decurg din sărăcie, șomaj, lipsa educației sau educație precară, problemele medicale, discriminare apare în mai multe documente strategice și de dezvoltare la nivel local, importante în cercetarea noastră (vor fi analizate aceste documente și informațiile extrase vor fi comparate cu cele prezente) precum: *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană*, *barometrele comunitare* și chiar și în recomandările Băncii Mondiale. Vom începe cu analizarea barometrelor comunitare, documente importante care configurează de cele mai multe ori „traseul” deciziilor politice ale administrației locale. Ele conțin opinia și viziunea cetățenilor orașului, fiind de fapt „un program de analiză și suport pentru dezvoltarea locală. Barometrul comunității locale reprezintă un complex de activități de cercetare, de diseminare a rezultatelor lor și de forme de stimulare a participării civice în Alba Iulia”. În opinia municipalității, proiectul *Barometrul comunității locale* este definit ca un proiect de cercetare științifică care se realizează în Alba Iulia prin studiul sociologic al comunității. Metodologia de cercetare este propusă anual de Centrul de Cercetări Sociologice al Universității „1 Decembrie 1918” prin experții săi, sociologi, economiști și de alte profesii. Reținem referitor la transportul public, că la nivelul anului 2015, problemele celor din comunitățile marginalizate și chiar problemele cu aceștia situându-se printre problemele considerate importante de cei aproape 800 de cetățeni respondenți.

4. Prezentarea rezultatelor cercetării

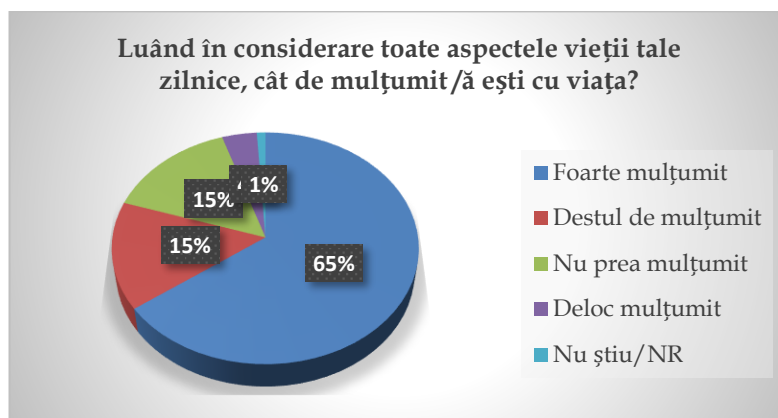
La chestionar au răspuns un număr de 86 de persoane. 6 dintre chestionare au fost invalidate deoarece respondenții nu locuiau efectiv în comunitățile marginalizate din Bărbant. A rămas un număr de 80 de răspunsuri valide. Distribuția pe vârste, în procente, a respondenților este următoarea:

Prima întrebare cu care am început cercetarea a fost legată de percepția respondenților din comunitățile marginalizate din cartierul Bărabanț din Mun Alba Iulia cu privire la „direcția în care se îndreaptă lucrurile în Alba Iulia”.

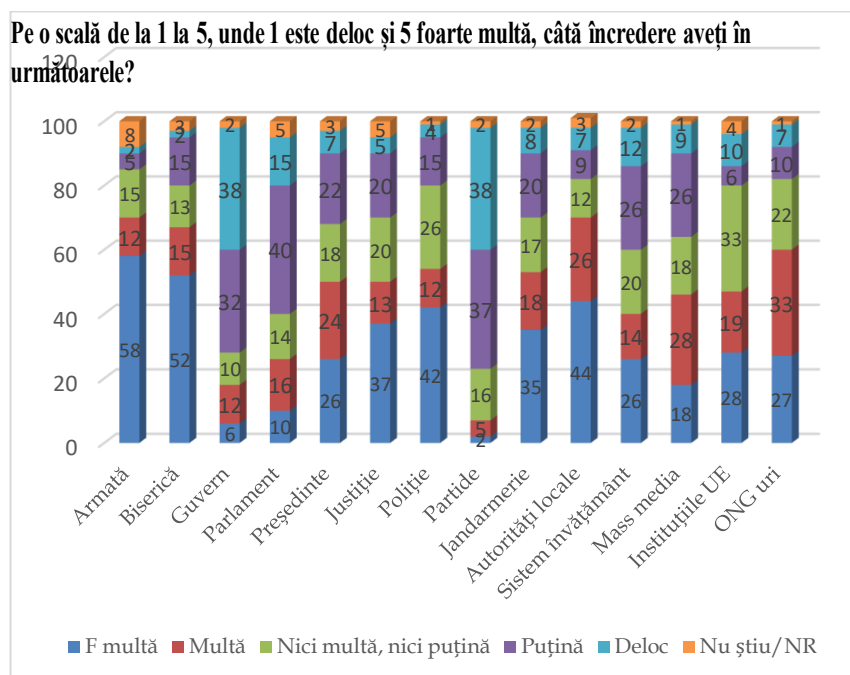
Mai mult de jumătate din respondenți au considerat că lucrurile s-au îmbunătățit în ceea ce privește evoluția lucrurilor în oraș, în ceea ce privește realizările din ultimul an. Aproximativ 22% consideră că lucrurile merg într-o direcție greșită, iar 15% au o părere neutră, considerând mai degrabă că lucrurile stagnează.

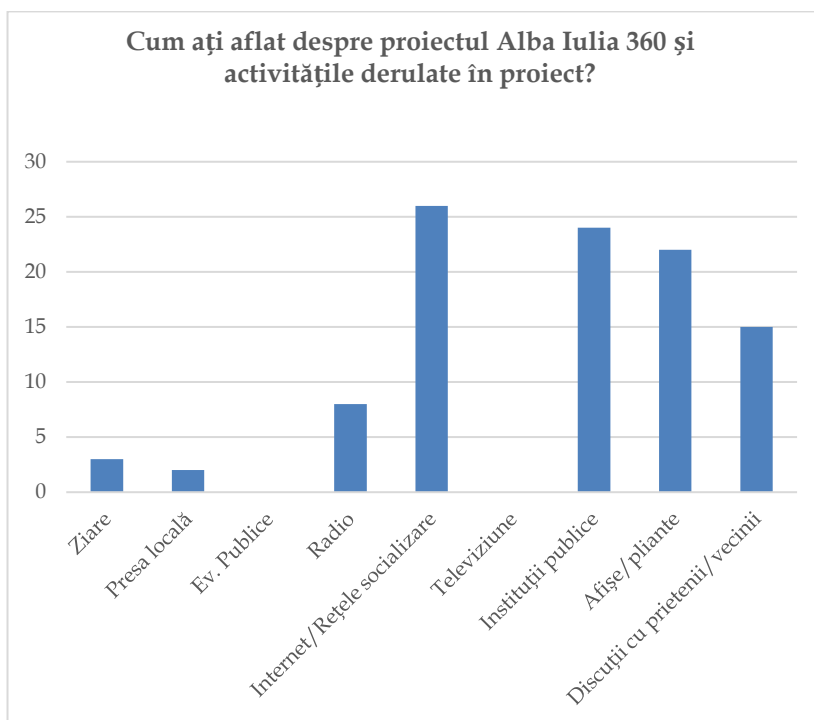
Următoarea întrebare reflectă prin răspunsurile cumulate părerea respondenților cu privire la cât de mulțumiți sunt de propria viață și de realizările personale din ultimul timp. Cei mai mulți dintre ei 65% se declară foarte mulțumiți cu propria lor viață de la momentul colectării răspunsurilor, iar 15% se declară „destul de mulțumiți”. 4% nu sunt deloc mulțumiți cu modul în care viața lor se desfășoară, iar 1% fie nu știu să dea un răspuns, fie nu doresc să răspundă.

O întrebare prin care a fost câștigată atenția respondenților a fost cea referitoare la cota de încredere pe care respondenții o au în diferite autorități sau organizații, între care și autoritățile locale.

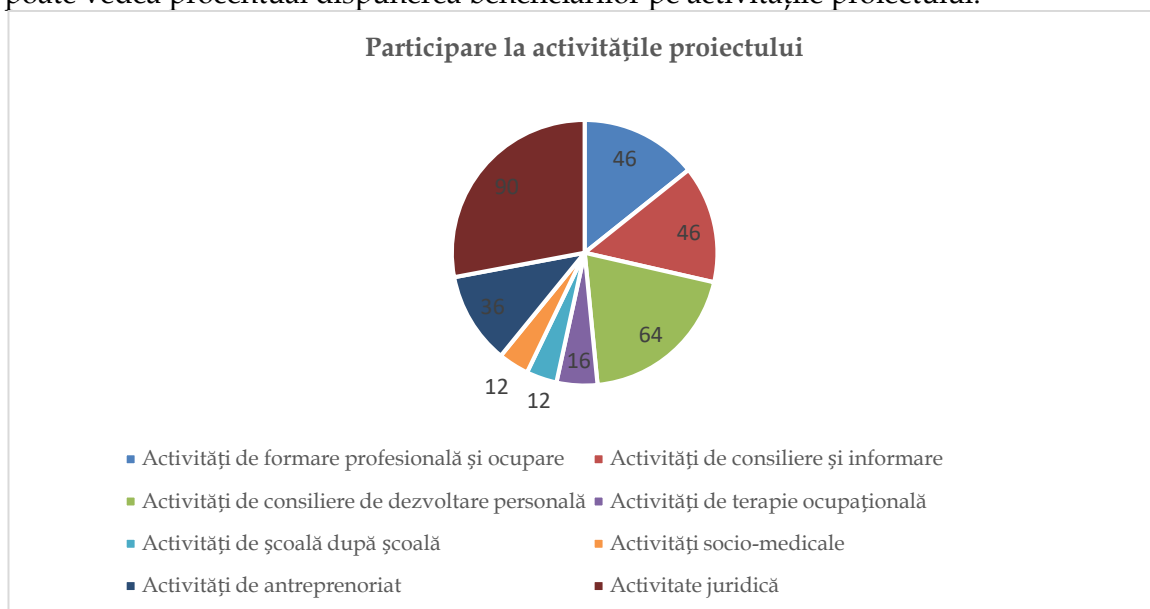
Din răspunsurile celor chestionați Armata, Biserica, Autoritățile locale, Poliția, Jandarmeria au un grad de încredere peste medie, ridicat, în timp ce la polul opus se situează partidele, Parlamentul, Guvernul și chiar mass media, după cum se poate observa din diagrama următoare.

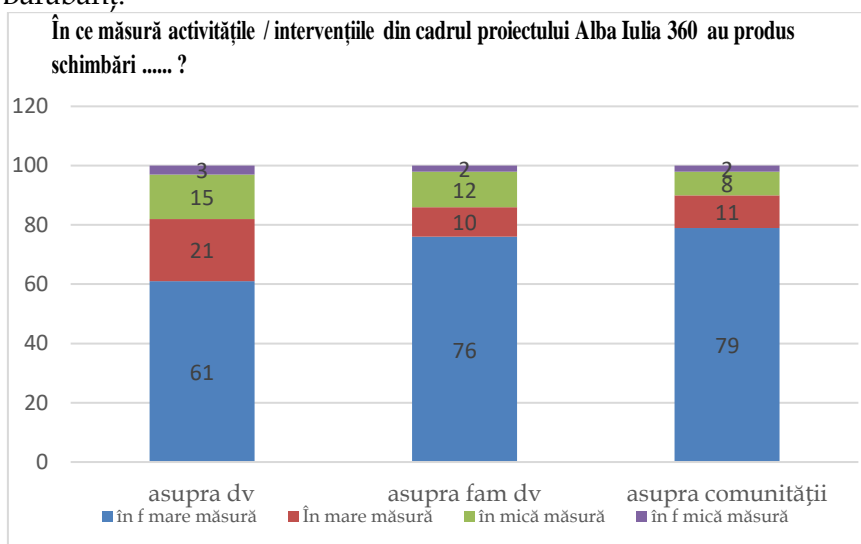
Următoarea întrebare a avut ca țintă de a cuantifica modul în care participanții la proiect au aflat despre proiect și despre măsurile oferite în cadrul proiectului. Din răspunsurile adunate, se pare că pe locul întâi se situează ca sursă internetul, apoi instituțiile publice, pliantele și afișele. Un rol important au și discuțiile cu prietenii sau vecinii.

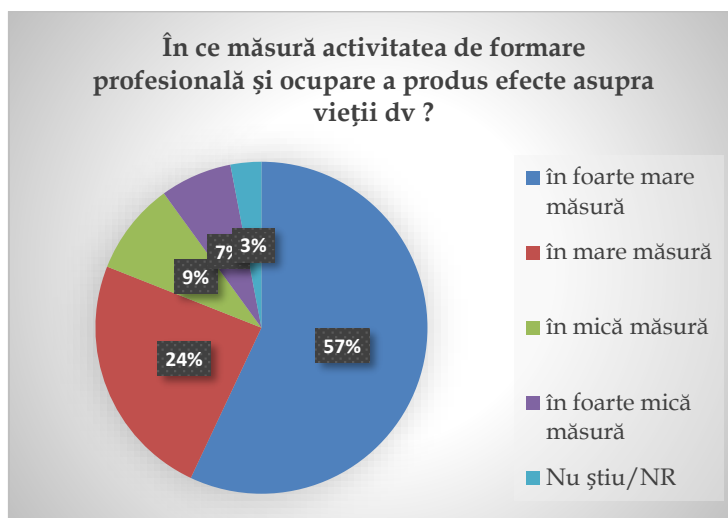
Alte informații importante aflăm referitoare la participarea la activitățile / măsurile proiectului. Toți participanții au beneficiat de minim 2 măsuri, iar de activitatea juridică și sprijin pentru refacerea sau obținerea unor acte majoritatea covârșitoare a celor din proiect. În graficul următor se poate vedea procentual dispunerea beneficiarilor pe activitățile proiectului.

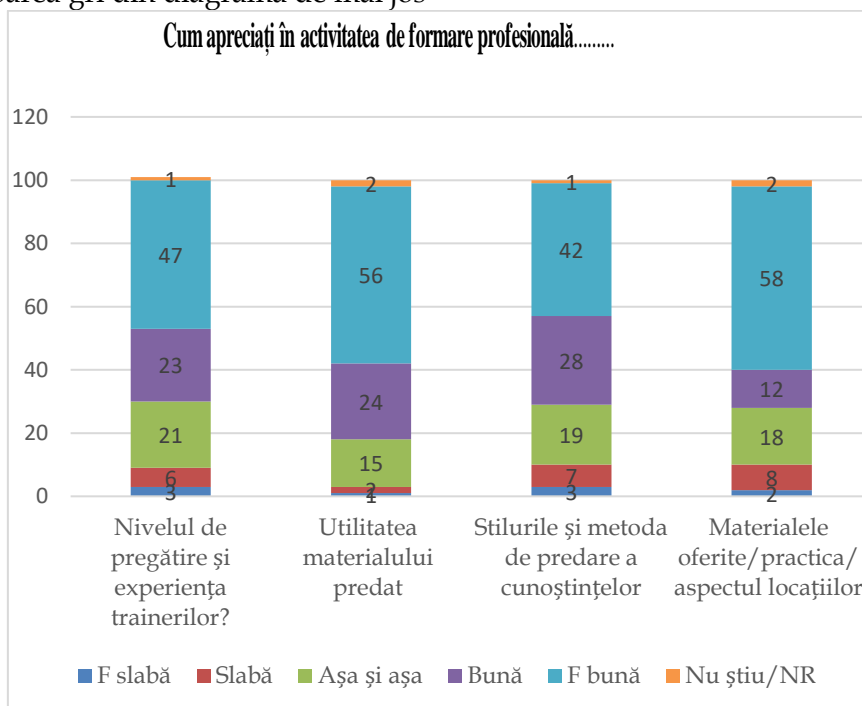
În ceea ce privește efectele și impactul pe care derularea proiectului l-a avut asupra fiecărui participant, asupra familiei sale sau a comunității în ansamblu, percepția este una clar pozitivă, ceea ce înseamnă că în ansamblu proiectul a atins obiectivele și ceea ce și-a propus, resimțindu-se o îmbunătățire calitativă a vieții membrilor din comunitățile marginalizate din Bărăbaș.

În ceea ce privește activitatea de formare profesională, fie că este vorba de cursuri de formare, fie că este vorba de ucenicie, a produs efecte considerabile pozitive asupra respondenților, după cum reiese din diagrama următoare. 57% din cei care au răspuns sunt încântați de urmările acestei activități și consideră că în foarte mare măsură s-au produs schimbări asupra lor ca urmare a acestei activități, în timp ce pentru 24% din respondenți schimbările sunt produse în mare măsură. La polul opus se află cei 9% dintre respondenți care consideră că efectele au fost în „mică măsură pentru ei” și cei 7% care consideră că prea puțin a avut efect această măsură asupra lor.

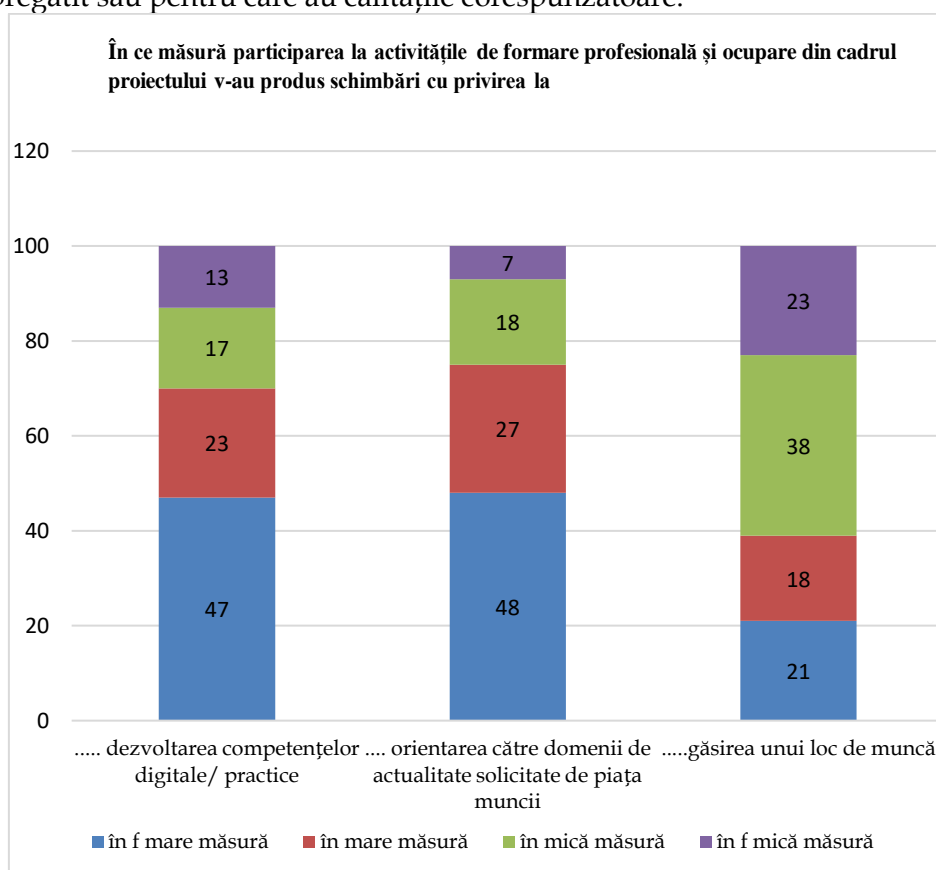
Întrebați cu privire la modul în care participanții apreciază felul în care s-a derulat activitatea de formare profesională și ocupare, cei mai mulți dintre ei apreciază ca fiind f bun/ă și bun/ă pregătirea trainerilor care au predat cursurile și practica, materialele și informațiile diseminate, metoda de predare, utilitate informațiilor și materialelor folosite. Totuși procente importante din respondenți nu s-au putut pronunța clar în ceea ce privește aspectele de mai sus, cum se poate observa în segmentele cu culoarea gri din diagrama de mai jos

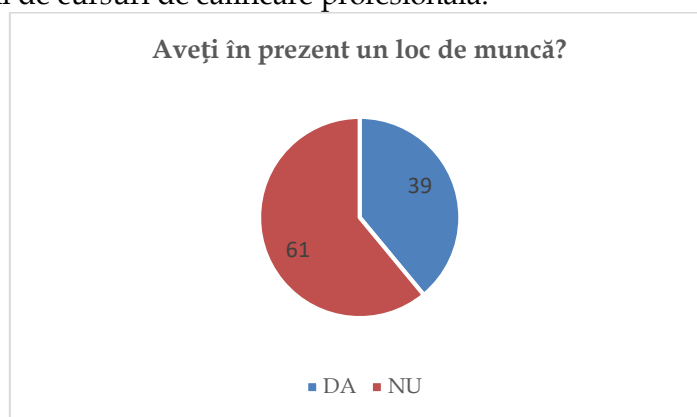
Următoarea întrebare oferă răspunsuri care arată modul în care activitatea din proiect a produs sau nu a produs efecte și schimbări importante pentru beneficiari.

47% consideră că în ce privește dezvoltarea competențelor digitale și practice aferente cursului de calificare urmat (mulți practicau o meserie fără calificare) efectele au fost resimțite pozitiv în f mare măsură, iar 23% în mare măsură.

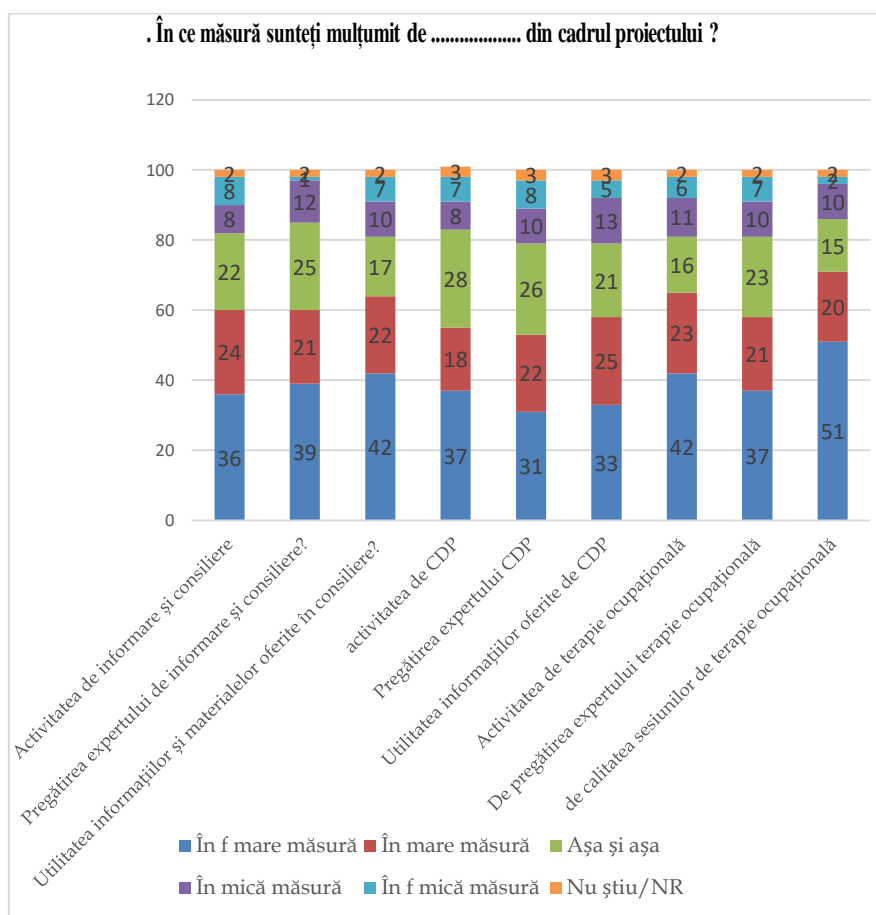
La polul opus se află cei care consideră că rezultatele scontate nu au fost pe nivelul așteptărilor lor. Astfel, însumate procente, un număr de 30% din respondenți consideră că schimbările în ce privește nivelul de competențe digitale și practice este mic raportat la așteptările lor. Situația este aproximativ similară în ceea ce privește percepția asupra orientării către domenii de actualitate pe piața muncii. În ceea ce privește efectele sau schimbările în ocuparea pe piața muncii cei mai mulți respondenți (38% consideră că în mică măsură, iar 23% consideră că în f mică măsură) sunt de părere că acestea schimbări nu au venit și că nu au locul de muncă dorit, fie nu îl au deloc, fie nu lucrează în domeniul de muncă pentru care s-au pregătit sau pentru care au calitățile corespunzătoare.

Starea lucrurilor cu privire la ocuparea respondenților pe piața muncii este mai clară din diagrama următoare. Deși au trecut prin procesele de formare profesională, consiliere profesională, consiliere de dezvoltare personală, totuși situația în ceea ce privește ocuparea lor și existența unui job care să le ofere o sursă de venit stabilă este una negativă, deoarece 61% din respondenți nu au loc de muncă, situație datorată mai multor factori: instabilitatea păstrării jobului, nemulțumirea angajatorilor, lipsa de interes a angajaților, necorelarea așteptărilor angajaților cu situația reală a studiilor acestora și a experienței în muncă. Aceste răspunsuri infirmă ipoteza că numărul persoanelor ocupate a crescut ca urmare a organizării de cursuri de calificare profesională.

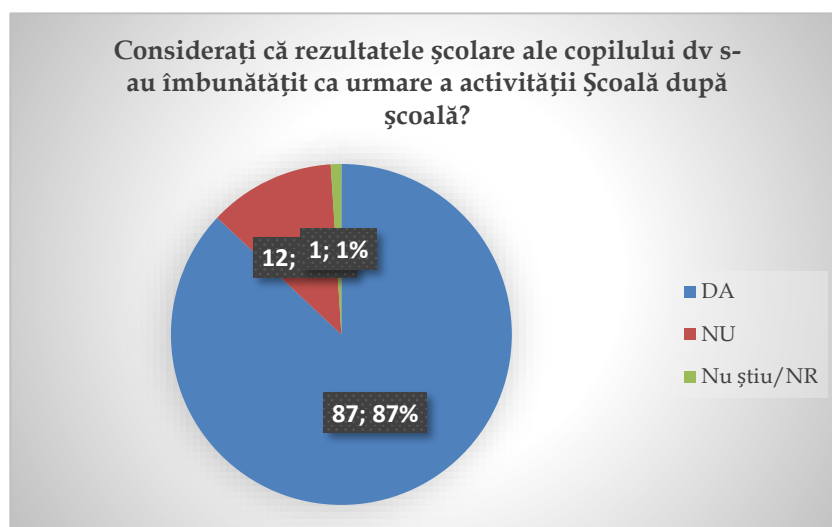

În ceea ce privește activitățile de informare, consiliere, cea de consiliere de dezvoltare personală și cea de terapie ocupațională situația este una semnificativ pozitivă, ceea ce înseamnă că s-au produs schimbări importante resimțite de către respondenții și participanții la proiect așa cum se poate vedea din diagrama de mai jos. Activitatea de terapie ocupațională se pare că a avut un randament și un efect mai puternic asupra participanților în proiect, valorile însumate (în foarte mare măsură și în mică măsură) fiind peste media de 50%.

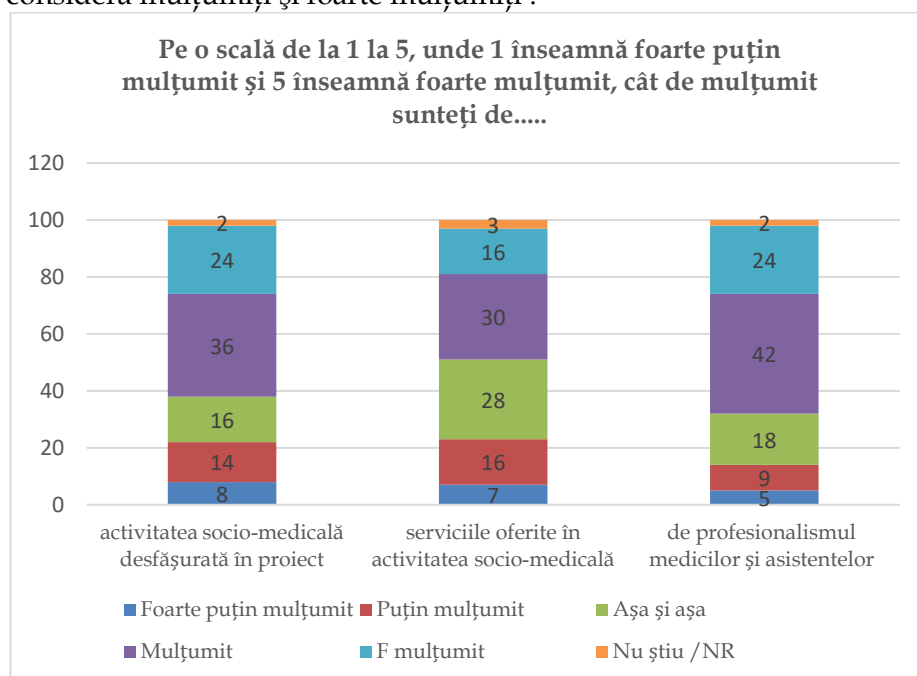

O altă întrebare cheie a chestionarului a fost cea referitoare la activitatea de „școală după școală”, prin care se oferea asistență școlară și pregătire pentru elevii participanți în proiect. 87% din respondenți consideră că performanțele școlare ale copiilor lor s-au îmbunătățit ca urmare a participării în proiect.

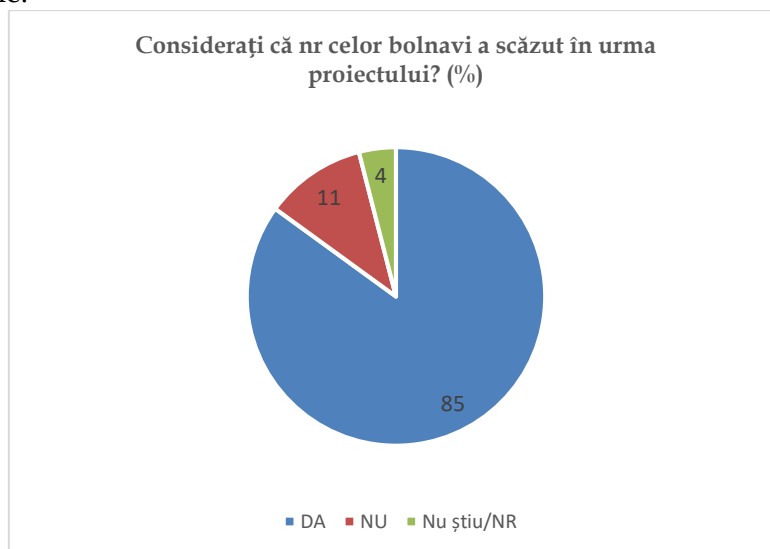
Una dintre ipoteze era ca rezultatele școlare ale copiilor s-au îmbunătățit direct proporțional cu gradul de satisfacție al părinților respondenți. Ipoteza se confirmă ca fiind pozitivă, rezultatele școlare s-au îmbunătățit vizibil, situație reflectată atât din răspunsurile din diagrama de mai jos, cât și dintr-o simplă observație asupra notelor primite de elevi la școală.

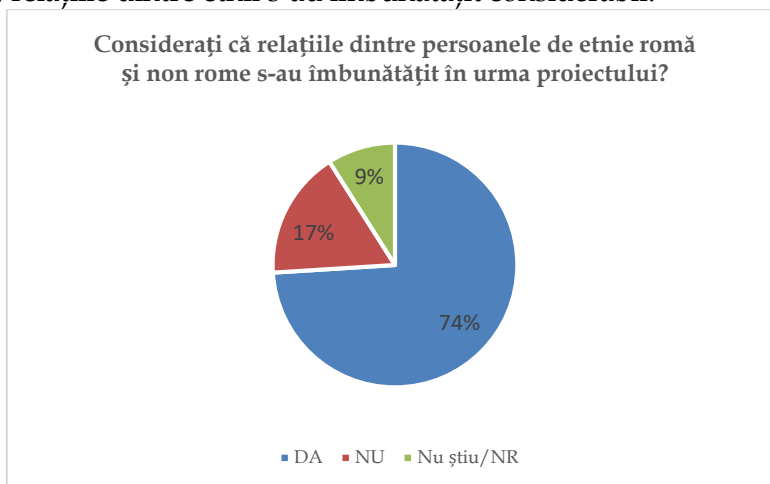
Respondenții au fost în mare parte mulțumiți și de serviciile oferite prin activitatea socio-medicală, în care la domiciliu s-a oferit asistență medicală și socială persoanelor vârstnice sau persoanelor cu dizabilități. Fie participanții direcți (beneficiarii) fie familia lor au considerat pozitivă experiența și cei mai mulți s-au declarat mulțumiți de serviciile oferite și de profesionalismul celor angrenați în activitate, după cum reiese din diagrama următoare, unde în general peste 50% din respondenți se consideră mulțumiți și foarte mulțumiți :

O altă ipoteză emisă la începutul cercetării a fost aceea dacă în percepția respondenților numărul persoanelor bolnave încadrate la începutul proiectului a scăzut după finalizarea proiectului ca urmare a calității serviciilor socio-medice oferite. Ipoteza a fost validată, numărul bolnavilor scăzând pe măsura creșterii calitative a serviciilor socio-medice.

Ultima ipoteză care se cerea verificată era cea cu privire la percepție respondenților (romi și non-romi) dacă relațiile dintre cele 2 etnii s-au îmbunătățit în cartierul Bărăbaș ca urmare a derulării proiectului Alba Iulia 360. Percepția respondenților este una majoritar pozitivă, fapt care validează ipoteza care spune că în urma interacțiunilor mai dese și mai intense, relațiile dintre etnii s-au îmbunătățit considerabil.

Concluzii

Din numărul total al ipotezelor emise la începutul cercetării, doar 1 nu se confirmă ca fiind validă și anume aceea referitoare la creșterea numărului de persoane ocupate în urma derulării cursurilor de formare profesională. Proiectul Alba Iulia 360 este perceput în comunitățile marginalizate și nu numai, ca fiind un proiect care a avut succes și rezultatele scontate cu o singură mențiune: aceea a măsurii ocupării pe piața muncii, unde numărul de persoane angajate în prezent este sub numărul de persoane estimat pentru ca respectiva măsură să fi fost considerată ca implementată eficient.

De altfel, există carențe mari în ceea ce privește mentalitatea persoanelor aflate în marginalizare din aceste comunități cu privire la munca derulată printr-un contract de muncă, la un angajator. Din păcate cei mai mulți dintre respondenți încă consideră cu privire la acest aspect că există minusuri și că există o discrepanță între ceea ce ei își doresc de la un loc de muncă și ceea ce li se poate oferi, ținând cont de lipsa lor de experiență în muncă, de nivelul precar de școlarizare.

În ceea ce privește celelalte măsuri și activități derulate în cadrul proiectului, acestea au fost percepute ca având succesul și rezultatele scontate, producând schimbări vizibile în viața individuală, familială și în cele 2 comunități marginalizate din cartierul Bărăbanț. Au fost realizate intervenții și schimbări în ceea ce privește formarea profesională și creșterea gradului de școlarizare a persoanelor adulte din aceste comunități, îmbunătățirea randamentului și performanțelor școlare ale copiilor din aceste comunități, îmbunătățirea condițiilor de locuit pentru o parte din membrii acestor comunități (acolo unde erau acte de proprietate valide), s-a oferit asistență socio-medicală pentru persoanele vârstnice și cu dizabilități și la nivel juridic s-a acordat asistența necesară obținerii de acte individuale pentru membrii comunității și de asemenea s-au realizat acțiuni integrate de consiliere, formare profesională, mediere, ocupare.

Rezultatele cercetării au fost diseminate la conferința internațională „History, spirituality, culture, dialogue and interactivity” a șaptea ediție, derulată la Galați, la Universitatea „Dunărea de Jos” în perioada 25-26 noiembrie 2021. Articolul cu titlul „Cunoaștere și intervenție în comunitățile marginalizate din Alba Iulia. Studiu de caz - cartierul Bărăbanț” a fost acceptat spre publicare în revista *Analele Universității Dunărea de Jos din Galați, Fascicula XX, Sociologie, nr. 16/2021*, care urmează să apară în luna februarie 2022, cu mențiunea că este rodul unei cercetări derulate prin bursa de performanță științifică, acordată prin *Centrul de performanță științifică, domeniul Sociologie, din cadrul Universității „1 Decembrie 1918”*.

Bibliografie**Lucrări generale și speciale**

- Anderson James E.(1994). *Public Policymaking: An Introduction*, Ediția a II-a, Houghton Mifflin.
- Baldock, John, Mitton Lavinia, Manning Nick , Vickerstaff Sarah (2012), *Social Policy*, Fourth edition, Oxford University Press, New York.
- Birkland Thomas (2020), *An introduction to the policy process. Theories, concepts and models of public policy making*, 5th edition, New York, Routledge.
- Cojocaru Ștefan (2010). *Evaluarea Programelor de asistență socială*, Iași: Editura Polirom.
- Dye, Thomas R (1998). *Understanding Public Policy*, Prentice-Hall; 14th edition, Boston, MA: Pearson, 2013.
- Guy Peters (2010), *American Public Policy: Promise and Performance*, 8th edition, Washington DC, CQ Press.
- Institutul pentru Politici Publice (2009). *Manual de Politici Publice*, București.
- Jamrozik A., Nocella L. (1998) *The Sociology of Social Problems: Theoretical Perspectives and Methods of Intervention*. Cambridge University Press, New York.
- Marina, Lucian (coord.) (2011), *Studii de sociologie urbană. Centrul de Cercetări Sociologice*, Alba Iulia: Editura Aeternitas.
- Marina, Lucian; Pascaru, Mihai (coord.) (2014). *Barometrul Comunității Locale. Municipiul Alba Iulia 2014*, Cluj-Napoca: Limes.
- Eidem (coord.) (2015). *Barometrul Comunității Locale. Municipiul Alba Iulia 2015*, Cluj-Napoca: Limes.
- Marina Lucian; Millea, Vlad (2011). *Diagnoza cartierului Lumea Nouă și fundamentarea unor direcții de acțiune urbană (studiu 2009-2010) în Marina, L., coord., Studii de sociologie urbană. Centrul de Cercetări Sociologice Alba Iulia*, Alba Iulia: Editura Aeternitas.
- Miroiu, Adrian (2001). *Introducere în analiza politicilor publice*, București: Editura Paideia.
- Pascaru, Mihai (2019). *Comunitate, identitate și marginalizare*, Cluj-Napoca: Editura Limes.
- Swinkels,Rob; Stănculescu, Manuela; Anton, Simona (2014). *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*, Publisher: Washington: Banca Mondială.
- ***, *Analiza comunităților marginalizate române din Alba Iulia - 2016*, - document intern nepublicat

Articole și studii științifice

- Arpinte, Daniel (2017). „Percepția populației cu privire la grupurile sociale dezavantajate și formele de intervenție pentru incluziunea socială finanțate din fondurile europene”, în *Calitatea Vieții*, XXVIII, nr. 1, 2017, p. 26 - 38.
- Bickman L, 1987, „The function of program theory”, *New directions for program evaluation*, vol. 33, pp. 5-18.
- Browne, A; Wildavsky, A., 1983, „Should evaluation become implementation”, *New directions for program evaluation*, vol. 20, pp. 101-103.
- Marina, L., Millea, V. (2011). „Diagnoza cartierului Lumea Nouă și fundamentarea unor direcții de acțiune urbană” în Marina, L., Millea, V., Muntean, A. (2011). *Studii de sociologie urbană*. Centrul de Cercetări Sociologice Alba Iulia. (pp. 158-189). Alba Iulia, Editura Aeternitas.
- Marina, L., Millea, V., și Muntean, A. (2011). „Analiza opțiunii locuitorilor ca suport al regenerării sitului istoric al Cetății Vauban” în Marina, L., Millea, V., și Muntean, A. (2011), *Studii de sociologie urbană*. Centrul de Cercetări Sociologice Alba Iulia (pp. 11-112). Alba Iulia, Editura Aeternitas.